

שְׁכַתוּב (שם כז) כִּי בַחֲטָאוֹ מֵת, בַּחֲטָא ו' מֵת. (וסוד הכל ודאי מקושש עצים) בגלל זה היה דינו סתום, ולא התפרש דינו כְּדִינִים אֲחֵרִים, משום שדבר זה צריך בחשאי ונסתר ולא גלוי, ועל זה לא נאמר בגלוי, והקדוש ברוך הוא עשה כבוד לכבודו.

רבי יוסי אמר, שאר העצים יחד עם שבת היה מקושש, וקבל ענש לפי שעה והתכפר חטאו. ועל זה התקשה משה בדין הבנות, שלא ידע אם התכפר להיות לבנותיו חלק ונחלה אם לא. פיון שהזכיר שמו (של צלפחד) הקדוש ברוך הוא, שכתוב (שם) פֶּן בָּנוֹת צִלְפָּחַד דְּבָרָת, נודע שהתכפר חטאו. בא וראה, שני עצים הם, אחד למעלה ואחד למטה, בזה חיים וזוה מות. מי שמחליפם, גורם לו מות בעולם הזה, ואין לו חלק לעולם הבא. ועל זה אמר שלמה, (משלי כה) דְּבַשׁ מִצְּאֵת אֲכֹל דִּיךָ וְגו'.

אָרוֹן וְתוֹרָה בְּאֶחָד עוֹמְדִים. תורה העקר. הארון הבית. ועל זה ארן חסר בלי וא"ו בכל מקום; ארן הברית, ארן העדת. בכל מקום אהרן זרוע זמין, פרט לאחד, שכתוב (במדבר א) כֹּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נקוד למעלה.

אמר רבי יצחק, משה נקט עץ החיים, ולכן רצה לדעת אם היה מצוי בארץ אם לא, ומשום זה אמר ה'יש ביה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ. שהרי עץ החיים נחמד לכל, והם לא הביאו אלא ענבים ורמונים ותאנים, באילן אחר תלויים ואחוזים.

בא וראה, שלח לך אנשים, בשבילך. רבי יהודה פתח, (משלי כה) כְּצֹנֵת שֶׁלֵּג בְּיוֹם קִצְרֵי צִיר

וְדָאֵי מְקוּשָׁשׁ עֲצִים) בְּגִין כֵּן, הָיָה דִינָהּ סְתוּמָה, וְלֹא אֶתְפָּרֵשׁ דִּינָהּ כְּדִינֵי אֲחֵרֵינִין. בְּגִין דְּמִלָּה דָּא בְּעֵי בַחֲשָׁאֵי וְסְתוּמָה וְלֹא גִלְיָא. וְעַל דָּא לֹא אֶתְמַר בְּאַתְגַּלְיָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲבַד יִקָּר לִיקָרְיָהּ.

רבי יוסי אמר, שאר עצים בהדי שבת הוה מקושש, וקביל עונשא לפום שענתא, ואתכפר חוביה. ועל דא אתקשי משה בדינא דבנתא, דלא ידע אי אתכפר למהוי לבנתיה חולק ואחסנא אי לאו. פיון דדכר שמיה (דצלפחד) קדשא בריך הוא, דכתיב פֶּן בָּנוֹת צִלְפָּחַד דְּבָרָת, אתידע דהא אתכפר חוביה.

הא חזי, ב' אילנין אינון, חד לעילא, וחד לתתא, בדא חיי, ובדא מותא. מאן דאחלף לון, גרים ליה מותא בהאי עלמא, ולית ליה חולקא בההוא עלמא. ועל דא אמר שלמה, (משלי כה) דְּבַשׁ מִצְּאֵת אֲכֹל דִּיךָ וְגו'.

אָרוֹן וְתוֹרָה בְּחַד קַיְיִמִּי. תורה עקרא, ארון ביתא. ועל דא, ארן חסר בלא וא"ו בכל אתר, ארן הברית, ארן העדות. בכל אתר אהרן דרועא ימינא, בר בחד, דכתיב (במדבר א) כֹּל פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, נקוד לעילא.

אמר רבי יצחק, משה אילנא דחיי נקט, ועל דא בעא למנדע, אי הוה שכיח בארעא, אי לאו, ובגין כן אמר, ה'יש ביה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ. דהא אילנא דחיי אתחמד לכלא. ואינון לא אייתיאו אלא ענבים ורמונים ותאנים, באילנא אחרא תליין ואחידין.

הא חזי, (במדבר א) שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים: בְּגִינָךְ. רבי יהודה פתח, (משלי כה) כְּצֹנֵת שֶׁלֵּג בְּיוֹם קִצְרֵי צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחָיו וְנִפְשׁ אֲדָנָיו יָשִׁיב. כְּצֹנֵת